

- NACRT -

**KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA
O UPRAVNOJ INSPEKCIJI**

KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O UPRAVNOJ INSPEKCIJI

I. OPĆE ODREDBE

Predmet Zakona

Članak 1.

Ovim se Zakonom uređuju ustrojstvo, poslovi, način rada, prava i dužnosti upravne inspekcije.

Nadležnost za obavljanje poslova inspekcijskog nadzora

Članak 2.

(1) Upravna inspekcija obavlja poslove inspekcijskog nadzora vezano uz provedbu zakona i drugih propisa utvrđenih ovim Zakonom u tijelima državne uprave, drugim državnim tijelima, tijelima i upravnim tijelima jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave i pravnim osobama koje imaju javne ovlasti (u daljnjem tekstu: nadzirano tijelo).

(2) Inspekcijski nadzor provodi upravni inspektor, i to:

- upravni inspektor središnjeg tijela državne uprave nadležnog za poslove upravne inspekcije (u daljnjem tekstu: državni upravni inspektor) i
- upravni inspektor ureda državne uprave u županiji (u daljnjem tekstu: upravni inspektor ureda).

(3) Iznimno od stavka 2. ovoga članka, inspekcijski nadzor mogu provoditi i drugi državni službenici koje za to ovlasti čelnik tijela i koji ispunjavaju uvjete za obavljanje poslova upravnih inspektora.

Članak 3.

(1) Državni upravni inspektor provodi inspekcijski nadzor nad:

- središnjim tijelima državne uprave
- drugim državnim tijelima
- uredima državne uprave u županijama
- Gradom Zagrebom i upravnim tijelima Grada Zagreba
- pravnim osobama koje imaju javne ovlasti, a obavljaju djelatnost na području grada Zagreba, u dijelu obavljanja javnih ovlasti.

(2) Upravni inspektor ureda provodi inspekcijski nadzor nad:

- tijelima i upravnim tijelima jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave i
- pravnim osobama koje imaju javne ovlasti, a obavljaju djelatnost na području županije, u dijelu obavljanja javnih ovlasti.

(3) Inspekcijski nadzor iz stavka 2. ovoga članka po potrebi može provoditi i državni upravni inspektor.

Predmet inspekcijskog nadzora

Članak 4.

(1) U tijelima državne uprave, drugim državnim tijelima, tijelima i upravnim tijelima jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave upravni inspektor obavlja sljedeće poslove:

- nadzire primjenu zakona i drugih propisa kojima se uređuje sustav, ustrojstvo i način rada tih tijela
- nadzire primjenu zakona i drugih propisa kojima se uređuju službenički odnosi
- nadzire primjenu zakona kojim se uređuje upravni postupak
- nadzire primjenu propisa o uredskom poslovanju
- nadzire primjenu propisa o sadržaju naziva tijela i uporabi propisanih obilježja i simbola
- nadzire primjenu propisa o pečatima i žigovima s grbom Republike Hrvatske
- postupa po predstavkama podnesenim radi osiguranja ili zaštite prava građana i pravnih osoba pred nadziranim tijelima koje se odnose na predmet inspekcijskog nadzora
- nadzire uvjete i način ostvarivanja javnosti rada
- provodi inspekcijski nadzor u slučajevima utvrđenim posebnim zakonom.

(2) U pravnim osobama koje imaju javne ovlasti, upravni inspektor obavlja sljedeće poslove:

- nadzire primjenu zakona kojim se uređuje upravni postupak
- nadzire primjenu propisa o uredskom poslovanju
- nadzire primjenu propisa o pečatima i žigovima s grbom Republike Hrvatske

- postupa po predstavkama podnesenim radi osiguranja ostvarivanja ili zaštite prava građana i pravnih osoba pred pravnim osobama koje imaju javne ovlasti koje se odnose na predmet inspekcijskog nadzora
- nadzire uvjete i način ostvarivanja javnosti rada
- provodi inspekcijski nadzor u slučajevima utvrđenim posebnim zakonom.

II. USTROJSTVO UPRAVNE INSPEKCIJE

Upravna inspekcija

Članak 5.

(1) Upravna inspekcija obuhvaća upravnu inspekciju središnjeg tijela državne uprave nadležnog za poslove upravne inspekcije (u daljnjem tekstu: državna upravna inspekcija) i upravnu inspekciju ureda državne uprave u županijama (u daljnjem tekstu: upravna inspekcija ureda).

(2) Državna upravna inspekcija ustrojava se kao samostalna unutarnja ustrojstvena jedinica u središnjem tijelu državne uprave nadležnom za poslove upravne inspekcije.

(3) Državnom upravnom inspekcijom upravlja čelnik samostalne unutarnje ustrojstvene jedinice (u daljnjem tekstu: čelnik državne upravne inspekcije).

(4) Upravna inspekcija ureda ustrojava se propisom o unutarnjem ustrojstvu ureda.

Radna mjesta u upravnoj inspekciji

Članak 6.

(1) Inspekcijski nadzor iz djelokruga državne upravne inspekcije obavljaju: viši državni upravni inspektor – specijalist, viši državni upravni inspektor i državni upravni inspektor.

(2) Inspekcijski nadzor iz stavka 1. ovoga članka obavljaju i čelnici unutarnjih ustrojstvenih jedinica državne upravne inspekcije.

(3) Inspekcijski nadzor iz djelokruga ureda državne uprave u županiji obavljaju viši upravni inspektor ureda i upravni inspektor ureda.

Poslovi s posebnim uvjetima rada

Članak 7.

Poslovi upravne inspekcije su poslovi s posebnim uvjetima rada.

Uvjeti za raspored upravnih inspektora

Članak 8.

(1) Poslove čelnika državne upravne inspekcije, višeg državnog upravnog inspektora – specijaliste, višeg državnog upravnog inspektora i višeg upravnog inspektora ureda može obavljati magistar prava koji ima četiri godine radnog iskustva na odgovarajućim poslovima i položen državni stručni ispit.

(2) Poslove državnog upravnog inspektora i upravnog inspektora ureda može obavljati magistar prava koji ima tri godine radnog iskustva na odgovarajućim poslovima i položen državni stručni ispit.

Poslovi čelnika državne upravne inspekcije

Članak 9.

(1) Čelnik državne upravne inspekcije upravlja radom državne upravne inspekcije te obavlja druge poslove iz djelokruga državne upravne inspekcije.

(2) Čelnik državne upravne inspekcije ovlašten je davati upute za rad, pratiti izvršenje poslova, nadzirati zakonitost rada i postupanja državnog upravnog inspektora.

Izvješća ureda i osiguranje ujednačenog postupanja upravne inspekcije

Članak 10.

(1) Uredi državne uprave u županijama dužni su na zahtjev središnjeg tijela državne uprave nadležnog za poslove upravne inspekcije dostaviti izvješća i druge podatke o obavljanju poslova upravne inspekcije ureda.

(2) Radi ujednačenog i pravilnog postupanja u obavljanju inspekcijskih nadzora i učinkovitog djelovanja, čelnik središnjeg tijela državne uprave nadležnog za poslove upravne inspekcije, na prijedlog čelnika državne upravne inspekcije, donosi upute i objašnjenja o načinu obavljanja inspekcijskih nadzora te drugim postupanjima od značaja za ujednačeno, pravilno i učinkovito djelovanje.

Suradnja s drugim tijelima

Članak 11.

Upravna inspekcija, u obavljanju poslova iz svog djelokruga, surađuje s tijelima državne uprave, a osobito s inspekcijskim službama, radi usklađivanja planova rada, razmjene podataka i iskustava, s ciljem osiguranja provedbe sveobuhvatnih i učinkovitih inspekcijskih nadzora.

III. OVLASTI I OBVEZE UPRAVNOG INSPEKTORA TE OBVEZE TIJELA

Samostalnost upravnog inspektora

Članak 12.

(1) Upravni inspektor je u provedbi inspekcijskog nadzora samostalan u radu.

(2) Nitko ne smije korištenjem službenog položaja ili na drugi način onemogućavati ili ometati upravnog inspektora u obavljanju inspekcijskog nadzora i poduzimanju mjera i radnji za koje je ovlašten.

Službena iskaznica upravnog inspektora

Članak 13.

(1) Upravni inspektor ima službenu iskaznicu kojom dokazuje svoje službeno svojstvo, identitet i ovlasti.

(2) Podaci o izdanim službenim iskaznicama upravnog inspektora upisuju se u upisnik koji vodi središnje tijelo državne uprave nadležno za poslove upravne inspekcije.

(3) Obrazac i sadržaj službene iskaznice i upisnika o izdanim službenim iskaznicama propisuje pravilnikom čelnik središnjeg tijela državne uprave nadležnog za poslove upravne inspekcije.

Dužnost davanja podataka

Članak 14.

(1) Upravni inspektor ovlašten je u provedbi inspekcijskog nadzora zatražiti dostavu izvješća, akata i druge potrebne dokumentacije te za to odrediti primjereni rok.

(2) Upravni inspektor može u okviru provedbe inspekcijskog nadzora uzimati izjave.

(3) Upravni inspektor može prikupljati osobne i druge podatke i obavijesti u provođenju inspekcijskog nadzora iz već postojećih izvora podataka i neposredno od osobe na koju se ti podaci odnose, u skladu s propisima o zaštiti osobnih podataka.

(4) Nadzirana tijela i druge pravne osobe dužni su na zahtjev upravnog inspektora dostaviti tražene podatke i obavijesti u primjerenom roku koji odredi upravni inspektor.

Dužnost čuvanja službene tajne

Članak 15.

(1) Upravni inspektor dužan je kao službenu tajnu čuvati svu dokumentaciju (zabilješku, zapisnik, nacrt rješenja, rješenje, zaključak, optužni prijedlog, uputu za rad, izjavu stranke, predstavku, pritužbu i sl.) te sve druge podatke i dokaze utvrđene, odnosno nastale u vezi s postupkom inspekcijskog nadzora.

(2) Upravni inspektor dužan je čuvati podatak o identitetu podnositelja predstavke ako to podnositelj zatraži, osim kad je zbog potrebe vođenja postupka identitet podnositelja predstavke bitan ili kad čuvanje podatka o identitetu podnositelja predstavke po prirodi stvari nije moguće.

(3) Dokumentaciju i podatke iz stavka 1. ovoga članka te podatak o identitetu podnositelja predstavke u skladu sa stavkom 2. ovoga članka, upravni inspektor može dati samo sudovima, tijelima državne uprave i drugim državnim tijelima, na njihov obrazloženi pisani zahtjev, u postupcima iz njihove nadležnosti.

Obveze nadziranog tijela

Članak 16.

(1) Čelnik nadziranog tijela dužan je omogućiti nesmetanu provedbu inspekcijskog nadzora, što osobito uključuje osiguranje radnog prostora za provedbu nadzora, pristup prostorijama i opremi, korištenje tehničkih pomagala, spisa, evidencija i akata koji su predmet nadzora te pružanje uvida u uvjete rada nadziranog tijela.

(2) Čelnik nadziranog tijela dužan je postupiti po traženju upravnog inspektora u primjerenom roku koji odredi upravni inspektor, osigurati dostavu potpunih i točnih podataka te bez odgode pisanim putem dostaviti očitovanje o razlozima nemogućnosti postupanja.

IV. PLANIRANJE INSPEKCIJSKOG NADZORA

Članak 17.

(1) Poslovi upravne inspekcije planiraju se godišnjim planom rada državne upravne inspekcije i godišnjim planom rada upravne inspekcije ureda, koji se donose do kraja kalendarske godine za narednu godinu.

(2) Godišnji plan rada državne upravne inspekcije donosi čelnik središnjeg tijela državne uprave nadležnog za poslove upravne inspekcije, na prijedlog čelnika državne upravne inspekcije.

(3) Godišnji plan rada upravne inspekcije ureda donosi predstojnik ureda uz prethodnu suglasnost čelnika središnjeg tijela državne uprave nadležnog za poslove upravne inspekcije.

Članak 18.

(1) Godišnji plan rada državne upravne inspekcije objavljuje se na mrežnoj stranici središnjeg tijela državne uprave nadležnog za poslove upravne inspekcije.

(2) Godišnji plan rada upravne inspekcije ureda objavljuje se na mrežnoj stranici ureda i na mrežnoj stranici središnjeg tijela državne uprave nadležnog za poslove upravne inspekcije.

V. POSTUPAK INSPEKCIJSKOG NADZORA

Pokretanje postupka inspekcijskog nadzora

Članak 19.

Postupak inspekcijskog nadzora pokreće se po službenoj dužnosti.

Redovni inspekcijski nadzor

Članak 20.

Redovni inspekcijski nadzor provodi se u skladu s godišnjim planom rada državne upravne inspekcije i godišnjim planom rada upravne inspekcije ureda.

Izvanredni inspekcijski nadzor

Članak 21.

(1) Izvanredni inspekcijski nadzor provodi se izvan godišnjeg plana rada državne upravne inspekcije i godišnjeg plana rada upravne inspekcije ureda na inicijativu drugih tijela, podnositelja predstavke ili u slučaju učestalog nepostupanja nadziranog tijela po traženjima upravnog inspektora te iz drugih opravdanih razloga.

(2) Odluku o provedbi izvanrednog inspekcijskog nadzora državne upravne inspekcije donosi čelnik središnjeg tijela državne uprave nadležnog za poslove upravne inspekcije.

(3) Odluku o provedbi izvanrednog inspekcijskog nadzora upravne inspekcije ureda donosi predstojnik ureda.

Način provedbe inspekcijskog nadzora

Članak 22.

Inspekcijski nadzor provodi se kao:

- neposredni inspekcijski nadzor, uvidom u opće i pojedinačne akte, elektroničke baze podataka u nadziranom tijelu kao i uvjete i način rada nadziranog tijela
- posredni inspekcijski nadzor, uvidom u elektroničke baze podataka, zatražene i dostavljene podatke i dokumentaciju nadziranog tijela.

Obavijest o provedbi neposrednog inspekcijskog nadzora

Članak 23.

(1) Upravni inspektor dužan je o provedbi neposrednog inspekcijskog nadzora obavijestiti čelnika nadziranog tijela u kojem će se provesti neposredni inspekcijski nadzor, najkasnije tri dana prije početka nadzora.

(2) Iznimno od stavka 1. ovoga članka, upravni inspektor može provesti neposredni inspekcijski nadzor bez prethodne obavijesti u slučaju postojanja opravdanih razloga za hitno postupanje.

Zapisnik o inspekcijskom nadzoru

Članak 24.

(1) Nakon provedenoga inspekcijskog nadzora, upravni inspektor sastavlja zapisnik o inspekcijskom nadzoru (u daljnjem tekstu: zapisnik).

(2) Zapisnik obvezno sadrži:

- naznaku predmeta nadzora
- utvrđeno činjenično stanje te povrede zakona ili drugog propisa, nepravilnosti i nedostataka u radu nadziranog tijela
- mjere inspekcijskog nadzora
- uputu o pravu na primjedbe na zapisnik
- obvezu izvješćivanja upravnog inspektora o poduzetim mjerama.

(3) Ako u inspekcijskom nadzoru nisu utvrđene nepravilnosti, nezakovitosti i nedostaci u radu nadziranog tijela, zapisnik obvezno sadrži:

- naznaku predmeta nadzora
- utvrđeno činjenično stanje
- uputu o pravu na primjedbe na zapisnik.

Dostava zapisnika

Članak 25.

(1) Zapisnik se dostavlja čelniku nadziranog tijela.

(2) Zapisnik o provedbi nadzora nad radom tijela i upravnih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave dostavlja se općinskom načelniku, gradonačelniku odnosno županu.

(3) Zapisnik se može dostaviti i tijelu kojem, na temelju propisa o ustrojstvu državne uprave, odnosno lokalne i područne (regionalne) samouprave, nadzirano tijelo neposredno odgovara za rad i tijelu nadležnom za provedbu upravnog nadzora.

Primjedbe na zapisnik

Članak 26.

(1) Čelnik nadziranog tijela može izjaviti primjedbe na zapisnik, u pisanom obliku, u roku od osam dana od dana dostave zapisnika.

(2) Ako upravni inspektor utvrdi da su primjedbe na zapisnik u cijelosti ili djelomično osnovane sastavit će dopunski zapisnik kojim će odlučiti o primjedbama.

(3) Ako upravni inspektor utvrdi da su primjedbe na zapisnik u cijelosti neosnovane obvezan je o tome dostaviti pisanu obavijest podnositelju primjedbi.

(4) Dopunski zapisnik iz stavka 2. odnosno obavijest iz stavka 3. ovoga članka dostavlja se čelniku nadziranog tijela u roku od 30 dana od dana primitka primjedbi.

(5) Protiv dopunskog zapisnika i obavijesti iz stavka 4. ovoga članka primjedbe nisu dopuštene.

Sudska zaštita

Članak 27.

Nakon dostave dopunskog zapisnika odnosno obavijesti iz članka 26. stavka 4. ovoga Zakona, čelnik nadziranog tijela može tužbom pred nadležnim upravnim sudom zatražiti ocjenu zakonitosti postupanja upravne inspekcije u odnosu na predmet inspekcijskog nadzora i zapisnik sastavljen o provedenom inspekcijskom nadzoru.

Mjere inspekcijskog nadzora

Članak 28.

Upravni inspektor može izreći sljedeće mjere:

- narediti poduzimanje mjera radi otklanjanja utvrđenih povreda zakona ili drugog propisa, nepravilnosti i nedostataka u radu nadziranog tijela
- zabraniti obavljanje radnji koje su poduzimane protivno zakonu ili drugom propisu
- predložiti poduzimanje mjera u cilju otklanjanja nepravilnosti, nedostataka u radu ili unapređenja rada nadziranog tijela
- druge mjere sukladno posebnom zakonu.

Članak 29.

(1) Upravni inspektor može narediti:

- usklađivanje organizacije i načina rada nadziranog tijela s propisima
- donošenje i javnu objavu akata kojima se određuju radno vrijeme i uredovni dani
- postupanje u zakonom propisanom roku u slučaju podnošenja prigovora ili pritužbe na rad nadziranog tijela
- poduzimanje radnji u svrhu osiguranja javnosti rada nadziranog tijela prema posebnim propisima
- ukidanje, poništavanje ili oglašivanje ništavim nezakonitoga upravnog akta kojim se odlučuje o pravima i obvezama iz službe te donošenje zakonitog akta
- donošenje akta o prestanku službe po sili zakona ako su ispunjene zakonom propisane pretpostavke
- postupanje po odlukama nadležnih sudova i tijela nadležnog za postupanje po žalbama državnih i lokalnih službenika iz područja službeničkih odnosa
- otklanjanje nezakonitosti u provedbi upravnog postupka
- provedbu postupka izvršenja upravnog akta
- otklanjanje nepravilnosti ili nedostataka u primjeni propisa o uredskom poslovanju i drugih propisa kojima se uređuje javnost i način rada nadziranog tijela
- druge mjere sukladno posebnom zakonu.

(2) Upravni inspektor može zabraniti:

- rad službeniku na radnom mjestu za koje ne ispunjava uvjete propisane zakonom ili drugim propisom
- rad osobi zatečenoj u obavljanju službeničkih poslova iz djelokruga državnog tijela na temelju ugovora o djelu
- rad osobi zatečenoj u obavljanju službeničkih poslova bez zakonitog akta o prijmu u službu, odnosno rasporedu na radno mjesto
- rad službeniku po nalogu koji je izdan protivno zakonu
- drugo postupanje sukladno posebnom zakonu.

(3) Upravni inspektor može predložiti:

- obnovu postupka u kojem je doneseno rješenje ako su ispunjeni uvjeti propisani zakonom
- pokretanje postupka zbog povrede službene dužnosti i postupka udaljenja iz službe

- preispitivanje organizacije rada u cilju osiguranja upravnog rješavanja u zakonom predviđenim rokovima
- poduzimanje drugih mjera sa ciljem otklanjanja nepravilnosti, nedostataka u radu ili unapređenja rada nadziranog tijela.

Rokovi za izvršenje mjera

Članak 30.

- (1) Upravni inspektor obavezan je odrediti primjereni rok za izvršenje mjera.
- (2) Ako su izrečene mjere naredbe i zabrane iz članka 29. stavaka 1. i 2. ovoga Zakona, čelnik nadziranog tijela obavezan je mjeru izvršiti u roku određenom u zapisniku.
- (3) Ako su zapisnikom izrečene mjere u obliku prijedloga, čelnik tijela obavezan je u roku utvrđenom u zapisniku dostaviti izvješće o postupanju ili razlozima ne postupanja sukladno prijedlogu upravnog inspektora.
- (4) Na obrazloženi pisani zahtjev čelnika nadziranog tijela rok za izvršenje mjera iz zapisnika može se produžiti. O produženju roka upravni inspektor obavezan je pisano obavijestiti čelnika nadziranog tijela.
- (5) Rok za izvršenje mjera počinje teći danom dostave zapisnika nadziranom tijelu.
- (6) Ako čelnik nadziranog tijela izjavi primjedbe na zapisnik, rok za izvršenje mjera počinje teći danom dostave zapisnika ili pisane obavijesti iz članka 26. stavaka 2. i 3. ovoga Zakona.

Nadzor izvršenja mjera

Članak 31.

- (1) Čelnik tijela kojemu je dostavljen zapisnik u skladu s člankom 25. ovoga Zakona dužan je izvršiti izrečene mjere u roku koji je određen zapisnikom.
- (2) Čelnik tijela iz stavka 1. ovoga članka dužan je u roku od 15 dana od isteka roka za poduzimanje zapisnikom izrečenih mjera dostaviti upravnom inspektoru izvješće i dokaze o izvršenju mjera.
- (3) Nadzor izvršenja izrečenih mjera upravni inspektor obavlja u pravilu posredno, pribavljanjem izvješća i dokaza o provedbi mjera.
- (4) Nadzor izvršenja izrečenih mjera može se provesti i neposredno u nadziranom tijelu.

Neizvršenje mjera iz zapisnika

Članak 32.

Upravni inspektor obavezan je, u slučaju neizvršenja mjere radi uklanjanja nezakonitosti od strane nadziranog tijela, izvijestiti:

- Vladu Republike Hrvatske, ako mjere nisu izvršene od strane tijela državne uprave ili drugih državnih tijela, čiji čelnik neposredno odgovara Vladi
- središnje tijelo državne uprave koje provodi nadzor nad radom nadziranog tijela, u skladu sa zakonom i
- središnje tijelo državne uprave nadležno za sustav i ustrojstvo državne uprave, lokalne i područne (regionalne) samouprave, ako mjere nisu izvršene od strane ureda državne uprave u županiji, tijela ili upravnog tijela jedinice lokalne ili područne (regionalne) samouprave.

Postupanje po predstavkama

Članak 33.

(1) Upravni inspektor je dužan razmotriti predstavku na rad nadziranog tijela uz odgovarajuću primjenu članka 14. ovoga Zakona te ocijeniti potrebu za provedbom inspekcijskog nadzora.

(2) Upravni inspektor dužan je obavijestiti podnositelja predstavke o postupanju povodom predstavke.

(3) Ako podnositelj predstavke ponovno podnese predstavku koja u odnosu na prethodno podnesenu ne sadrži nove činjenice, okolnosti ili dokaze, smatra se da je po predstavci postupljeno.

Očevidnik inspekcijskih nadzora

Članak 34.

(1) Središnje tijelo državne uprave nadležno za poslove upravne inspekcije vodi u elektroničkom obliku očevidnik o obavljenim inspekcijskim nadzorima, poduzetim mjerama i drugim aktima koje upravna inspekcija donosi u okviru svoga djelokruga.

(2) Podatke u očevidnik upisuje upravni inspektor.

(3) Čelnik središnjeg tijela državne uprave nadležnog za poslove upravne inspekcije pravilnikom propisuje sadržaj, oblik, način vođenja te objavu podataka iz očevidnika iz stavka 1. ovoga članka.

Prekid postupanja

Članak 35.

Upravni inspektor prekinut će postupanje u odnosu na akt koji je predmet nadzora do donošenja odluke nadležnog tijela po pravnim lijekovima ili do okončanja sudskog postupka, ako posebnim zakonom nije drukčije propisano.

Inicijativa za postupanje drugih tijela

Članak 36.

Ako upravni inspektor ocijeni postojanje osnovane sumnje u počinjenje kaznenog djela ili počinjenje prekršaja, dužan je bez odgode obavijestiti nadležno državno odvjetništvo, odnosno podnijeti optužni prijedlog radi pokretanja prekršajnog postupka.

VI. PREKRŠAJNE ODREDBE

Članak 37.

(1) Novčanom kaznom za prekršaj u iznosu od 5.000,00 do 10.000,00 kuna kaznit će se čelnik nadziranog tijela ako:

1. upravnom inspektoru onemogućiti nesmetano obavljanje nadzora, odnosno ako u primjerenom roku ne dostavi tražene podatke ili dostavi nepotpune, odnosno netočne podatke (članak 16. stavak 1.i 2.)
2. u roku određenom zapisnikom ne izvrši mjeru naredbe ili zabrane (članak 30. stavak 2.)
3. u roku utvrđenom u zapisniku ne dostavi izvješće o postupanju ili razlozima ne postupanja sukladno prijedlogu upravnog inspektora (članak 30. stavak 3.).

(2) Novčanom kaznom iz stavka 1. ovog članka kaznit će se čelnik pravne osobe ako na traženje upravnog inspektora ne dostavi tražene podatke ili dostavi nepotpune odnosno netočne podatke (članak 14. stavak 4.).

VII. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 38.

Postupci inspekcijskog nadzora i postupanja po predstavkama, započeti prije stupanja na snagu ovoga Zakona, dovršit će se po odredbama Zakona o upravnoj inspekciji (Narodne novine, broj 63/08).

Članak 39.

Upravni inspektori zatečeni na poslovima upravne inspekcije na dan stupanja na snagu ovoga Zakona, nastavljaju raditi na svojim dotadašnjim radnim mjestima te zadržavaju prava iz službe do donošenja rješenja o rasporedu na radna mjesta u skladu s odredbama ovoga Zakona.

Članak 40.

(1) Vlada Republike Hrvatske će u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona uskladiti Uredbu o unutarnjem ustrojstvu ureda državne uprave u županijama (Narodne novine, br. 40/12 i 51/12 i 90/13) s odredbama ovoga Zakona.

(2) Čelnici tijela državne uprave iz stavka 1. ovoga članka dužni su uskladiti pravilnike o unutarnjem redu prema odredbama ovoga Zakona u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu uredbi iz stavka 1. ovoga članka.

(3) Čelnici tijela državne uprave iz stavka 1. ovoga članka donijet će rješenja o rasporedu državnih službenika za obavljanje poslova upravnog inspektora u roku od dva mjeseca od stupanja na snagu pravilnika iz stavka 2. ovoga članka.

Članak 41.

(1) Pravilnike iz članka 13. stavka 3. i članka 34. stavka 3. ovoga Zakona čelnik središnjeg tijela državne uprave nadležnog za poslove upravne inspekcije donijet će u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

(2) Do stupanja na snagu Pravilnika iz članka 13. stavka 3. ovoga Zakona ostaje na snazi Pravilnik o službenoj iskaznici upravnog inspektora (Narodne novine, broj 30/13).

Članak 42.

(1) Do početka rada upravne inspekcije ureda, poslove upravne inspekcije iz članka 3. stavka 2. ovoga Zakona, obavljat će državna upravna inspekcija.

(2) Započete postupke inspektijskog nadzora, do početka rada upravne inspekcije ureda, dovršit će državna upravna inspekcija.

(3) Godišnji plan rada upravne inspekcije ureda za 2018. godinu donijet će predstojnik ureda u roku od 30 dana od dana početka rada upravne inspekcije ureda.

Članak 43.

Stupanjem na snagu ovoga Zakona prestaje važiti Zakon o upravnoj inspekciji (Narodne novine, broj 63/08).

Članak 44.

Ovaj Zakon objavit će se u Narodnim novinama, a stupa na snagu 1. srpnja 2018.

O B R A Z L O Ž E N J E

I. RAZLOZI ZBOG KOJIH SE ZAKON DONOSI

Trenutno važeći zakon koji uređuje ustrojstvo, poslove, način rada, prava i dužnosti upravne inspekcije je Zakon o upravnoj inspekciji (Narodne novine, br. 63/08), koji je stupio na snagu 10. lipnja 2008. godine.

Od stupanja na snagu, Zakon o upravnoj inspekciji nije mijenjan ni dopunjavan.

Sukladno Zakonu o upravnoj inspekciji i Uredbi o unutarnjem ustrojstvu Ministarstva uprave (Narodne novine, br. 20/17) upravna inspekcija je ustrojena kao samostalna unutarnja ustrojstvena jedinica u Ministarstvu uprave.

Upravna inspekcija provodi inspekcijski nadzor vezan uz provedbu zakona i drugih propisa kojima se uređuje sustav, ustrojstvo i način rada tijela državne uprave, tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, službenički odnosi u tijelima državne uprave, drugim državnim tijelima i upravnim tijelima jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, nadzire rješavanje o pravima i pravnim interesima fizičkih i pravnih osoba, osiguranje javnosti rada tijela državne uprave i tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave. Upravna inspekcija provodi inspekcijski nadzor i u slučajevima utvrđenim posebnim zakonom te postupuje po predstavkama.

S obzirom na opsežan djelokrug upravne inspekcije, a posebno na teritorijalnu udaljenost nadziranih subjekata u odnosu na sjedište Ministarstva uprave, odnosno upravne inspekcije (nadzirana tijela na području cijele Republike Hrvatske), provedba neposrednih inspekcijskih nadzora povezana je s dodatnim troškovima, kao što su troškovi putovanja i smještaja inspektora u mjestu provedbe nadzora.

Poseban problem je i taj što zbog dodatnih troškova upravni inspektori nisu u mogućnosti nadzor provoditi u vremenu koje bi bilo optimalno za tu vrstu nadzora tako da kratkoća vremena u kojem se neposredni nadzor provodi (po pojedinom subjektu nadzora - jedan do dva radna dana) onemogućuje postizanje potpunog cilja i svrhe nadzora odnosno utječe na kvalitetu provedbe nadzora. Upravna inspekcija godišnje provede oko 20 neposrednih inspekcijskih nadzora u državnim tijelima i jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave.

S obzirom na opsežan djelokrug Upravne inspekcije odnosno broj područja nadzora te kratkoću vremena osiguranog za provedbu nadzora u nadziranom tijelu, nije moguće u potpunosti ostvariti svrhu neposrednog nadzora (osiguranje zakonitosti rada nadziranih tijela). U pravilu se pregled akata i dokumentacije izuzete tijekom nadzora obavlja u Ministarstvu, za što je potrebno više vremena. Na taj način ostvaruje se slabiji učinak nadzora s obzirom da se provjera određene dokumentacije obavlja naknadno posrednim putem (npr. razmjenom informacija elektroničkim putem, naknadnom dostavom putem pošte i sl.). Također se u dovoljnoj mjeri ne ostvaruje edukacijska uloga upravne inspekcije koja bi trebala pridonijeti kvaliteti rada nadziranih subjekata.

Pored navedenoga, Upravna inspekcija postupuje po predstavkama podnijetim radi osiguranja ostvarivanja ili zaštite prava građana i pravnih osoba. U razdoblju od 1. siječnja

2013. do svibnja 2017. godine Upravna inspekcija postupala je u ukupno 4.042 predmeta. Povodom zaprimljenih predstavki Upravna inspekcija provodila je i posredne inspekcijske nadzore nad radom državnih tijela i jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, o kojim nadzorima su sastavljani zapisnici.

U navedenom razdoblju u Upravnoj inspekciji bilo je raspoređeno u prosjeku osam inspektora tijekom kalendarske godine.

Akcijskim planom provedbe Strategije razvoja javne uprave za razdoblje od 2017. do 2020. godine, utvrđena je mjera koja glasi: „*Prenijeti poslove rješavanja u upravnim stvarima u prvom stupnju i određene prvostupanjske inspekcijske poslove sa središnjih tijela državne uprave na urede državne uprave u županijama.*“. U obrazloženju navedene mjere navodi se da će se na temelju utvrđenih kriterija za prijenos prvostupanjskih upravnih postupaka i inspekcijskih poslova u prvom stupnju izmijeniti propisi kojima se utvrđuje nadležnost za obavljanje poslova rješavanja u upravnim stvarima i inspekcijskih poslova te propisi kojima se uređuje unutarnje ustrojstvo ureda državne uprave u županijama.

Zbog naprijed navedenih razloga te specifičnosti predmeta i subjekata nadzora iz nadležnosti upravne inspekcije (nadzor nad zakonitošću rada državnih tijela, tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave i pravnih osoba koje imaju javne ovlasti u raznim upravnim područjima), a posebno imajući u vidu svrhu nadzora upravne inspekcije (osiguranje zakonitosti rada navedenih tijela i pravnih osoba), ovim Prijedlogom zakona predlaže se propisati da se upravna inspekcija ustrojava u uredima državne uprave u županijama i Ministarstvu uprave.

Na taj način omogućuje se da inspektor/i ureda državne uprave u županijama budu bliže subjektima nadzora što će smanjiti troškove neposrednih inspekcijskih nadzora i omogućiti češće i sveobuhvatnije inspekcijske nadzore, koji će se obavljati u optimalnom vremenu za obavljanje takvih nadzora. Takav način rada pridonijet će i jačanju edukacijske uloge upravne inspekcije i u konačnici kvaliteti rada nadziranih subjekata.

II. PITANJA KOJA SE RJEŠAVAJU ZAKONOM

Ovaj Zakon uređuje sljedeća osnovna pitanja:

- nadležnost za obavljanje poslova inspekcijskog nadzora
- nadzirana tijela
- predmet inspekcijskog nadzora
- ustrojstvo upravne inspekcije
- ovlasti i obveze upravnog inspektora te obveze tijela
- planiranje inspekcijskog nadzora
- postupak inspekcijskog nadzora
- mjere u inspekcijskom nadzoru
- prekršajne odredbe.

U odnosu na važeći Zakon, pored promjene ustrojstva upravne inspekcije, predlaže se umjesto podnošenja prigovora protiv zapisnika i odluke kojom čelnik tijela odlučuje o prigovoru, propisati mogućnost dostavljanja primjedbe na zapisnik. Primjedbu razmatra upravni inspektor. Ako je primjedba neosnovana, upravni inspektor o tome dostavlja pisanu

obavijest podnositelju primjedbe. Ako je primjedba osnovana, upravni inspektor sastavlja zapisnik o ispravku, izmjeni ili dopuni zapisnika.

Čelnik nadziranog tijela može tužbom pred nadležnim upravnim sudom zatražiti ocjenu zakonitosti postupanja upravne inspekcije, što je u skladu s odredbom članka 3. stavka 1. točka 2. Zakona o upravnim sporovima (Narodne novine, br. 20/10, 143/12, 152/14, 94/16). Navedenom je odredbom propisano da je predmet upravnog spora ocjena zakonitosti postupanja javnopravnog tijela iz područja upravnog prava kojim je povrijeđeno pravo, obveza ili pravni interes stranke protiv kojeg nije dopušteno izjaviti redoviti pravni lijek.

Osim toga, ovim Zakonom omogućuje se da upravni inspektori mogu podnijeti optužni prijedlog za pokretanje prekršajnog postupka ako ocijene postojanje osnovane sumnje u počinjenje prekršaja, dok prema važećem Zakonu o upravnoj inspekciji optužni prijedlog podnosi središnje tijelo državne uprave nadležno za sustav i ustrojstvo državne uprave, lokalne i područne (regionalne) samouprave i službeničke odnose, odnosno čelnik toga tijela.

Novina koju donosi predloženi Zakon je i uvođenje očevidnika inspekcijskih nadzora, koji će se voditi u elektroničkom obliku.

III. OBRAZLOŽENJE ODREDBI PREDLOŽENOG ZAKONA

Članak 1.

Ovim člankom uređuje se predmet Zakona o upravnoj inspekciji.

Članak 2.

Ovim člankom uređuje se nadležnost za obavljanje poslova inspekcijskog nadzora.

Upravna inspekcija provodi inspekcijski nadzor [vezano](#) uz provedbu zakona i drugih propisa utvrđenih ovim Zakonom u tijelima državne uprave, drugim državnim tijelima, tijelima i upravnim tijelima jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave i pravnim osobama koje imaju javne ovlasti (u daljnjem tekstu: nadzirano tijelo).

Propisuje se da inspekcijski nadzor provodi upravni inspektor središnjeg tijela državne uprave nadležnog za poslove upravne inspekcije (u daljnjem tekstu: državni upravni inspektor) i upravni inspektor ureda državne uprave u županijama (u daljnjem tekstu: upravni inspektor ureda).

Prema odredbi članka 24. stavka 2. Zakona o sustavu državne uprave (Narodne novine, br. 150/2011, 12/2013, 93/2016 i 104/2016), inspekcijski nadzor provode inspektori i drugi državni službenici ovlašteni za provedbu nadzora, kad je to određeno posebnim zakonom. Stoga se u članku 2. stavku 2. Nacrta prijedloga zakona propisuje mogućnost da inspekcijski nadzor mogu provoditi i drugi državni službenici koje za to ovlasti čelnik tijela i koji ispunjavaju uvjete za obavljanje poslova upravnog inspektora.

Članak 3.

Ovim člankom propisuju se poslovi državnog upravnog inspektora i poslovi upravnog inspektora ureda.

Prema odredbi članka 25. stavka 2. Zakona o sustavu državne uprave, središnja tijela državne uprave mogu neposredno obavljati i inspekcijske poslove iz nadležnosti ureda državne uprave u jedinicama područne (regionalne) samouprave. Stoga se u stavku 3. ovog članka propisuje da državni upravni inspektor može po potrebi provoditi inspekcijski nadzor iz nadležnosti upravnog inspektora ureda. Navedena mogućnost može pridonijeti učinkovitosti inspekcijskog nadzora, primjerice kad ured državne uprave iz bilo kojeg razloga ostane privremeno bez inspektora ili kad ured nije u mogućnosti s postojećim brojem inspektora provesti određeni složeni inspekcijski nadzor u vrlo kratkom roku i slično.

Članak 4.

Ovim člankom propisuje se predmet inspekcijskog nadzora. Posebno se propisuju poslovi koje upravna inspekcija obavlja u tijelima državne uprave, drugim državnim tijelima, tijelima i upravnim tijelima jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, a posebno u pravnim osobama koje imaju javne ovlasti. Naime, u pravnim osobama koje imaju javne ovlasti upravna inspekcija provodi nadzor samo u dijelu koji se odnosi na obavljanje javne ovlasti.

Članak 5.

Ovaj članak propisuje ustrojstvo upravne inspekcije.

Upravna inspekcija obuhvaća upravnu inspekciju središnjeg tijela državne uprave nadležnog za poslove upravne inspekcije (u daljnjem tekstu: državna upravna inspekcija) i upravnu inspekciju ureda državne uprave u županijama (u daljnjem tekstu: upravna inspekcija ureda).

Državna upravna inspekcija ustrojava se kao samostalna unutarnja ustrojstvena jedinica u središnjem tijelu državne uprave nadležnom za poslove upravne inspekcije, kojom upravlja čelnik samostalne unutarnje ustrojstvene jedinice (u daljnjem tekstu: čelnik državne upravne inspekcije).

Upravna inspekcija ureda ustrojava se propisom o unutarnjem ustrojstvu ureda, odnosno Uredbom o unutarnjem ustrojstvu ureda državne uprave u županijama. Navedenom Uredbom utvrđuje se i okvirni broj državnih službenika i namještenika u uredu. Broj upravnih inspektora utvrdit će se pravilnikom o unutarnjem redu svakog pojedinog ureda.

Članak 6.

Ovim člankom utvrđuju se radna mjesta u upravnoj inspekciji.

Inspekcijski nadzor iz djelokruga državne upravne inspekcije obavljaju: viši državni upravni inspektor – specijalist, viši državni upravni inspektor i državni upravni inspektor. Inspekcijski nadzor iz djelokruga državne upravne inspekcije obavljaju i čelnici unutarnjih ustrojstvenih jedinica državne upravne inspekcije. Inspekcijski nadzor iz djelokruga ureda državne uprave u županiji obavljaju viši upravni inspektor ureda i upravni inspektor ureda.

Uvjeti za obavljanje poslova navedenih radnih mjesta propisuju se u članku 8. Prijedloga zakona.

Članak 7.

Ovim člankom propisano je da su poslovi upravne inspekcije poslovi s posebnim uvjetima rada.

Članak 8.

Ovim člankom propisuju se uvjeti za raspored na radna mjesta na kojima se obavljaju poslovi upravne inspekcije.

Važećim Zakonom o upravnoj inspekciji propisano je da poslove upravne inspekcije obavljaju glavni upravni inspektor, viši upravni inspektor-specijalist, viši upravni inspektor i upravni inspektor. Uvjeti radnog iskustva potrebnog za raspored na ta radna mjesta utvrđeni su u trajanju od jedne do deset godina, pri čemu se traži i dodatno radno iskustvo na najsloženijim poslovima inspeksijskog ili upravnog nadzora za sva radna mjesta osim za upravnog inspektora.

U odnosu na važeći Zakon, uvjeti radnog iskustva za raspored na radna mjesta su smanjeni. Propisuje se da poslove čelnika državne upravne inspekcije, višeg državnog upravnog inspektora – specijaliste, višeg državnog upravnog inspektora i višeg upravnog inspektora ureda može obavljati magistar prava koji ima 4 godine radnog iskustva na odgovarajućim poslovima i položen državni stručni ispit. Poslove državnog upravnog inspektora i upravnog inspektora ureda može obavljati magistar prava koji ima 3 godine radnog iskustva na odgovarajućim poslovima i položen državni stručni ispit.

Navedeni uvjeti su usklađeni s uvjetima za obavljanje poslova višeg inspektora i inspektora koji su propisani Uredbom o nazivima radnih mjesta i koeficijentima složenosti poslova u državnoj službi (Narodne novine, br. 37/01, 38/01, 71/01, 89/01, 112/01, 7/02, 17/03, 197/03, 21/04, 25/04, 66/05, 92/05, 131/05, 140/05, 81/06, 11/07, 47/07, 109/07, 58/08, 32/09, 140/09, 21/10, 38/10, 77/10, 113/10, 22/11, 142/11, 31/12, 49/12, 60/12, 65/12, 78/12, 82/12, 100/12, 124/12, 140/12, 16/13, 25/13, 52/13, 96/13, 126/13, 2/14, 94/14, 140/14, 151/14, 76/2015 i 100/15).

Članak 9.

Ovim člankom propisuju se poslovi čelnika državne upravne inspekcije.

Čelnik državne upravne inspekcije upravlja radom državne upravne inspekcije te obavlja druge poslove iz djelokruga državne upravne inspekcije. Čelnik državne upravne inspekcije ovlašten je davati upute za rad, pratiti izvršenje poslova, nadzirati zakonitost rada i postupanja državnog upravnog inspektora.

Članak 10.

Da bi se osiguralo praćenje rada, ujednačeno postupanje upravnih inspektora i izvještavanje o obavljanju poslova upravne inspekcije, uredi državne uprave u županijama dužni su na zahtjev središnjeg tijela državne uprave nadležnog za poslove upravne inspekcije dostaviti izvješća i druge podatke o obavljanju poslova upravne inspekcije ureda. Čelnik središnjeg tijela državne uprave nadležnog za poslove upravne inspekcije, na prijedlog čelnika državne

upravne inspekcije, donosi upute i objašnjenja o načinu obavljanja inspekcijskih nadzora te drugim postupanjima od značaja za ujednačeno, pravilno i učinkovito djelovanje.

Članak 11.

Ovim člankom propisuje se suradnja upravne inspekcije u obavljanju poslova iz svog djelokruga s tijelima državne uprave, a osobito s inspekcijskim službama, radi usklađivanja planova rada, razmjene podataka i iskustava, s ciljem osiguranja provedbe sveobuhvatnih i učinkovitijih inspekcijskih nadzora.

Članak 12.

Ovim člankom propisuje se da je inspektor samostalan u radu, što podrazumijeva da nitko ne smije korištenjem službenog položaja ili na drugi način onemogućavati ili ometati upravnog inspektora u obavljanju inspekcijskog nadzora i poduzimanju mjera i radnji za koje je ovlašten.

Članak 13.

Ovim člankom propisuje se da upravni inspektor ima službenu iskaznicu kojom dokazuje svoje službeno svojstvo. Podaci o izdanim iskaznicama upisuju se u upisnik koji vodi središnje tijelo državne uprave nadležno za poslove upravne inspekcije.

Obrazac i sadržaj službene iskaznice i upisnika o izdanim službenim iskaznicama propisuje pravilnikom čelnik središnjeg tijela državne uprave nadležnog za poslove upravne inspekcije. U članku 41. stavku 1. Nacrta prijedloga zakona propisan je rok za donošenje navedenog pravilnika. Do stupanja na snagu novog Pravilnika, ostaje na snazi Pravilnik o službenoj iskaznici upravnog inspektora („Narodne novine“, broj 30/13).

Članak 14.

Ovim člankom propisuju se ovlasti upravnog inspektora u obavljanju poslova i dužnost tijela i drugih pravnih osoba da na zahtjev upravnog inspektora dostave tražene podatke i obavijesti.

Članak 15.

Ovim člankom propisuje se dužnost čuvanja tajne. Upravni inspektor dužan je kao povjerljivu čuvati svu dokumentaciju (zabilješku, zapisnik, nacrt rješenja, rješenje, zaključak, optužni prijedlog, uputu za rad, izjavu stranke, predstavku, pritužbu) te sve druge podatke i dokaze utvrđene, odnosno nastale u vezi s postupkom inspekcijskog nadzora.

Upravni inspektor dužan je čuvati podatak o identitetu podnositelja predstavke ako to podnositelj zatraži, osim kad je zbog potrebe vođenja postupka identitet podnositelja predstavke bitan ili kad čuvanje podatka o identitetu podnositelja predstavke po prirodi stvari nije moguće. Naime, u praksi se događa da pojedini podnositelji predstavki traže zaštitu identiteta. Navedeno je moguće osim kada je po prirodi stvari identitet podnositelja neophodan za postupanje (npr. predstavke koje se odnose na službenički status podnositelja predstavke, dugotrajnost upravnog postupka u pojedinoj upravnoj stvari i sl.).

Članak 16.

Ovim člankom propisuju se obveze tijela u provedbi neposrednog i posrednog inspekcijskog nadzora, odnosno postupanja po predstavkama.

Čelnik nadziranog tijela dužan je omogućiti nesmetanu provedbu inspekcijskog nadzora, što osobito uključuje osiguranje radnog prostora za provedbu nadzora, pristup prostorijama i opremi, korištenje tehničkih pomagala, spisa, evidencija i akata koji su predmet nadzora te pružanje uvida u uvjete rada.

Čelnik nadziranog tijela ili druga ovlaštena osoba dužna je postupiti po traženju upravnog inspektora u primjerenom roku koji odredi upravni inspektor, kao i osigurati dostavu potpunih i točnih podataka, odnosno bez odgode pisanim putem dostaviti očitovanje o razlozima nemogućnosti postupanja.

Članci 17. i 18.

Ovim člancima propisuje se obveza planiranja poslova upravne inspekcije, ovlašteni donositelji planova i obveza objave planova.

Poslovi upravne inspekcije planiraju se godišnjim planom rada državne upravne inspekcije i godišnjim planom rada upravne inspekcije ureda, koji se donose do kraja kalendarske godine za narednu godinu.

Godišnji plan rada državne upravne inspekcije donosi čelnik središnjeg tijela državne uprave nadležnog za poslove upravne inspekcije, na prijedlog čelnika državne upravne inspekcije.

Godišnji plan rada upravne inspekcije ureda donosi predstojnik ureda uz prethodnu suglasnost čelnika središnjeg tijela državne uprave nadležnog za poslove upravne inspekcije.

Godišnji plan rada državne upravne inspekcije objavljuje se na mrežnoj stranici središnjeg tijela državne uprave nadležnog za poslove upravne inspekcije. Godišnji plan rada upravne inspekcije ureda objavljuje se na mrežnoj stranici ureda i na mrežnoj stranici središnjeg tijela državne uprave nadležnog za poslove upravne inspekcije.

Članak 19.

Ovim člankom propisuje se da se postupak inspekcijskog nadzora pokreće po službenoj dužnosti.

U praksi podnositelji predstavki često predstavke smatraju zahtjevom kojim se pokreće postupak inspekcijskog nadzora. Međutim, podnesene predstavke smatraju se kao inicijativa za provođenje inspekcijskog nadzora, a o pokretanju postupka odlučuje upravni inspektor. budući da se inspekcijski nadzor provodi u javnom interesu.

Članci 20. i 21.

Ovim člancima propisuju se vrste inspekcijskog nadzora: redovni i izvanredni inspekcijski nadzor.

Redovni inspekcijski nadzor provodi se u skladu s godišnjim planom rada upravne inspekcije.

Izvanredni inspekcijski nadzor može se provesti izvan godišnjeg plana rada na inicijativu drugih tijela, podnositelja predstavke ili u slučaju učestalog nepostupanja nadziranog tijela po traženjima upravnog inspektora te iz drugih opravdanih razloga. Odluku o provedbi izvanrednog inspekcijskog nadzora donosi čelnik središnjeg tijela državne uprave nadležnog za poslove upravne inspekcije, odnosno predstojnik ureda.

Članak 22.

Ovim člankom propisuju se načini provedbe inspekcijskog nadzora: neposredni i posredni inspekcijski nadzor.

Neposredni inspekcijski nadzor provodi se uvidom u opće i pojedinačne akte, elektroničke baze podataka u nadziranom tijelu kao i uvjete i način rada nadziranog tijela.

Posredni inspekcijski nadzor provodi se uvidom u zatražene i dostavljene podatke i dokumentaciju nadziranog tijela.

Članak 23.

Odredbama ovog članka propisuje se obveza obavještanja čelnika tijela o provedbi neposrednog inspekcijskog nadzora i mogućnost provedbe neposrednog inspekcijskog nadzora bez najave.

Članak 24.

Odredbama članka 24. utvrđuje se obveza sastavljanja zapisnika o provedenom inspekcijskom nadzoru i obvezni sadržaj zapisnika.

Članak 25.

Odredbama ovog članka propisuje se obveza dostave zapisnika čelniku nadziranog tijela.

U jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave nadzor se provodi nad radom tijela (općinski načelnik, gradonačelnik odnosno župan te predstavničko tijelo) i upravnih tijela jedinica (upravni odjeli i službe). Čelnici upravnih tijela su pročelnici, a izvršni čelnik jedinice je općinski načelnik, gradonačelnik odnosno župan, koji zastupa općinu, grad odnosno županiju i ujedno nadzire rad i usmjerava djelovanje upravnih tijela jedinica. Također imenuje i razrješava pročelnike upravnih tijela jedinica. Stoga je u stavku 2. ovoga članka propisano da se zapisnik dostavlja općinskom načelniku, gradonačelniku odnosno županu.

Zapisnik se može dostaviti i tijelu kojem, na temelju propisa o ustrojstvu državne uprave, odnosno lokalne i područne (regionalne) samouprave, nadzirano tijelo neposredno odgovara za rad i tijelu nadležnom za provedbu upravnog nadzora.

Članak 26.

Ovim člankom propisuje se mogućnost izjavljivanja primjedbi na zapisnik i način postupanja povodom primjedbi.

U odnosu na važeći Zakon, umjesto podnošenja prigovora protiv zapisnika i odluke kojom čelnik tijela odlučuje o prigovoru, propisuje se mogućnost dostavljanja primjedbe na zapisnik. Primjedbu razmatra upravni inspektor. Ako je primjedba neosnovana, upravni inspektor dostavlja pisanu obavijest podnositelju primjedbe. Ako je primjedba u cijelosti ili djelomično osnovana, upravni inspektor sastavlja dopunski zapisnik kojim će odlučiti o primjedbama. Obavijest odnosno dopunski zapisnik dostavlja se čelniku nadziranog tijela u roku od 30 dana od dana primitka primjedbi.

Članak 27.

Ovim člankom propisuje se sudska zaštita odnosno ocjena zakonitosti postupanja upravne inspekcije. Čelnik nadziranog tijela može tužbom pred nadležnim upravnim sudom zatražiti ocjenu zakonitosti postupanja upravne inspekcije u odnosu na predmet inspekcijskog nadzora i zapisnik sastavljen o provedenom inspekcijskom nadzoru. Navedeno je u skladu s odredbom članka 3. stavka 1. točka 2. Zakona o upravnim sporovima (Narodne novine, br. 20/2010, 143/2012, 152/2014, 94/2016), kojom je propisano da je predmet upravnog spora ocjena zakonitosti postupanja javnopravnog tijela iz područja upravnog prava kojim je povrijeđeno pravo, obveza ili pravni interes stranke protiv kojeg nije dopušteno izjaviti redoviti pravni lijek.

Članci 28. i 29.

Ovim člancima propisuju se mjere koje upravni inspektor može izreći u inspekcijskom nadzoru. Upravni inspektor može:

- narediti poduzimanje mjera radi otklanjanja utvrđenih povreda zakona i drugih propisa, nepravilnosti i nedostataka u radu nadziranog tijela
- zabraniti obavljanje radnji koje su poduzimane protivno zakonu ili drugom propisu
- predložiti poduzimanje mjera u cilju otklanjanja nepravilnosti, nedostataka u radu ili unapređenja rada nadziranog tijela.

Upravni inspektor može izreći i druge mjere sukladno posebnom zakonu.

U članku 29. detaljnije se propisuju naprijed navedene mjere.

Članak 30.

Odredbama ovog članka propisuje se obveza određivanja rokova za izvršenje mjera iz zapisnika i mogućnost produženja rokova.

Čelnik tijela obavezan je izvršiti mjeru u određenom roku ako je riječ o naredbi ili zabrani. Ako su izrečene mjere u obliku prijedloga, čelnik tijela obavezan je dostaviti izvješće o postupanju ili razlozima nepostupanja sukladno prijedlogu upravnog inspektora.

Članci 31. i 32.

Ovim člancima propisuje se nadzor izvršenja mjera i obveze upravnog inspektora u slučaju neizvršenja mjera iz zapisnika.

Nadzor izvršenja izrečenih mjera upravni inspektor obavlja u pravilu posredno, a može i neposredno.

U slučaju neizvršenja mjera iz zapisnika upravni inspektor obavezan je izvijestiti:

- Vladu Republike Hrvatske, ako mjere nisu izvršene od strane tijela državne uprave ili drugih državnih tijela, čiji čelnik neposredno odgovara Vladi
- središnje tijelo državne uprave koje provodi nadzor nad radom nadziranog tijela, u skladu sa zakonom i
- središnje tijelo državne uprave nadležno za sustav i ustrojstvo državne uprave, lokalne i područne (regionalne) samouprave, ako mjere nisu izvršene od strane ureda državne uprave u županiji, odnosno jedinice lokalne ili područne (regionalne) samouprave.

Članak 33.

Ovim člankom propisuje se postupanje po predstavkama. Upravni inspektor je dužan razmotriti predstavku na rad nadziranog tijela uz odgovarajuću primjenu članka 14. ovoga Zakona te ocijeniti potrebu za provedbom inspekcijskog nadzora.

O postupanju povodom predstavke upravni inspektor dužan je obavijestiti podnositelja predstavke.

Pojedini podnositelji predstavki u praksi više puta se obraćaju upravnoj inspekciji predstavkama istog sadržaja, u odnosu na koje je upravna inspekcija postupala. Stoga se u stavku 3. ovoga članka propisuje da se u takvim situacijama smatra da je po predstavi postupljeno.

Članak 34.

Ovim člankom propisuje se obveza vođenja očevidnika inspekcijskih nadzora.

O obavljenim inspekcijskim nadzorima, poduzetim mjerama i drugim aktima koje upravna inspekcija donosi u okviru svoga djelokruga, središnje tijelo državne uprave nadležno za poslove upravne inspekcije vodi očevidnik provedenih inspekcijskih nadzora. Očevidnik se vodi u elektroničkom obliku. Podatke u očevidnik upisuje upravni inspektor.

Čelnik središnjeg tijela državne uprave nadležnog za poslove upravne inspekcije pravilnikom propisuje sadržaj, oblik i način vođenja elektroničkog očevidnika iz stavka 1. ovoga članka. Rok za donošenje pravilnika propisan je u članku 41. stavku 1. Prijedloga zakona.

Članak 35.

S obzirom da u praksi pojedine osobe podnose istovremeno pravne lijekove protiv pojedinačnih upravnih akata i predstavke upravnoj inspekciji vezano uz te akte, ovim člankom propisuje se da će upravni inspektor prekinuti postupanje u odnosu na akt koji je predmet nadzora do donošenja odluke nadležnog tijela po pravnim lijekovima ili do okončanja sudskog postupka.

Ova odredba će se primjenjivati ako posebnim zakonom nije drukčije propisano. Primjerice, odredbama Zakona o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji (Narodne novine, br. 174/2004, 92/2005, 2/2007, 107/2007, 65/2009, 137/2009, 146/2010, 55/2011, 140/2012, 33/2013, 148/2013 i 92/2014) i Zakona o profesionalnoj rehabilitaciji i zapošljavanju osoba s invaliditetom (Narodne novine, br. 157/2013 i 152/2014), propisano je da osoba koja smatra da joj je povrijeđeno pravo prednosti pri zapošljavanju može u roku od 15 dana od dana podnošenja žalbe na rješenje o prijmu u službu izabranog kandidata, podnijeti zahtjev upravnoj inspekciji za provedbu inspekcijskog nadzora.

Članak 36.

Ovim člankom propisuje se obveza obavještanja nadležnih tijela kad upravni inspektor ocijeni postojanje osnovane sumnje u počinjenje kaznenog djela ili počinjenje prekršaja. U tom slučaju dužan je bez odgode obavijestiti nadležno državno odvjetništvo odnosno podnijeti optužni prijedlog radi pokretanja prekršajnog postupka.

Članak 37.

Ovim člankom propisuju se prekršaji čelnika nadziranog tijela.

Novčanom kaznom za prekršaj u iznosu od 5.000,00 do 10.000,00 kuna kaznit će se čelnik nadziranog tijela ako:

1. upravnom inspektoru onemogućiti nesmetano obavljanje nadzora, odnosno ako u primjerenom roku ne dostavi tražene podatke ili dostavi nepotpune, odnosno netočne podatke (članak 16. stavak 1.i 2.)
2. u roku određenom zapisnikom ne izvrši mjeru naredbe ili zabrane (članak 30. stavak 2.)
3. u roku utvrđenom u zapisniku ne dostavi izvješće o postupanju ili razlozima ne postupanja sukladno prijedlogu upravnog inspektora (članak 30. stavak 3.).

Prethodno navedenom novčanom kaznom kaznit će se čelnik pravne osobe ako na traženje upravnog inspektora ne dostavi tražene podatke ili dostavi nepotpune odnosno netočne podatke (članak 14. stavak 4.).

Članci 38. do 42.

Ovim člancima utvrđuju se prijelazne i završne odredbe Zakona.

U članku 38. utvrđuje se da će se postupci započeti prije stupanja na snagu ovoga Zakona dovršiti po odredbama Zakona o upravnoj inspekciji (Narodne novine, broj 63/08).

U članku 39. regulira se status zatečenih državnih službenika na poslovima upravne inspekcije. Upravni inspektori zatečeni na poslovima upravne inspekcije na dan stupanja na snagu ovoga Zakona, nastavljaju raditi na svojim dotadašnjim radnim mjestima te zadržavaju prava iz službe do donošenja rješenja o rasporedu na radna mjesta u skladu s odredbama ovoga Zakona.

U članku 40. propisuje se obveza i utvrđuju rokovi za usklađivanje propisa o unutarnjem ustrojstvu i pravilnika o unutarnjem redu s odredbama ovoga Zakona, te donošenja rješenja o

rasporedu državnih službenika na radna mjesta na kojima se obavljaju poslovi upravne inspekcije.

U članku 41. propisuju se rokovi donošenja provedbenih propisa temeljem ovoga Zakona, odnosno pravilnika o obrascu i sadržaju službene iskaznice i upisnika o izdanim službenim iskaznicama te pravilnika o sadržaju, obliku, načinu vođenja te objavu podataka iz očevidnika inspekcijskih nadzora.

U članku 42. propisuje se da će započete postupke inspekcijskog nadzora do početka rada upravne inspekcije ureda dovršiti državna upravna inspekcija. Također se propisuje da će godišnji plan rada upravne inspekcije ureda za 2018. godinu donijeti predstojnik ureda u roku od 30 dana od dana početka rada upravne inspekcije ureda.

Članak 43.

Ovim člankom propisuje se prestanak važenja Zakona o upravnoj inspekciji (Narodne novine, broj 63/08).

Članak 44.

Ovim člankom propisuje se dan stupanja na snagu Zakona.

IV. OCJENA I IZVORI SREDSTAVA POTREBNIH ZA PROVOĐENJE ZAKONA

Sredstva za provedbu ovoga Zakona osigurana su u državnom proračunu Republike Hrvatske, u okviru programa OP KONKURENTNOST I KOHEZIJA, u ukupnom iznosu od 1.600.000,00 kn. Sredstva su namijenjena izradi e-očevidnika i edukaciji službenika, od čega je 15% osigurano u proračunu, a 85% iz sredstava Europskog fonda za regionalni razvoj.

V. RAZLIKE IZMEĐU RJEŠENJA KOJA SE PREDLAŽU KONAČNIM PRIJEDLOGOM ZAKONA U ODNOSU NA RJEŠENJA IZ PRIJEDLOGA ZAKONA I RAZLOZI ZBOG KOJIH SU TE RAZLIKE NASTALE

Hrvatski sabor je na 5. sjednici, održanoj 4. listopada 2017. godine, prihvatio Prijedlog zakona o upravnoj inspekciji te je uputio predlagatelju primjedbe, prijedloge i mišljenja radi pripreme Konačnog prijedloga zakona.

Razlike između rješenja koja se predlažu u odnosu na rješenja iz Prijedloga zakona su sljedeće:

U članku 3. stavku 1. podstavku 5. Prijedloga zakona bilo je propisano da državni upravni inspektor provodi inspekcijski nadzor nad pravnim osobama koje imaju javne ovlasti, a kojima je osnivač Republika Hrvatska ili Grad Zagreb. U istom članku, stavku 2. podstavku 2. bilo je propisano da upravni inspektor ureda provodi inspekcijski nadzor nad pravnim osobama koje imaju javne ovlasti, a kojima je osnivač jedinica lokalne ili područne (regionalne) samouprave. Prihvaćen je prijedlog iznesen u Izvješću Odbora za Ustav, Poslovnik i politički sustav i prijedlog iz pojedinačne rasprave zastupnika Arsena Bauka na plenarnoj sjednici da se u članku 3. stavku 1. podstavku 5. Konačnog prijedloga zakona brišu riječi: „a kojima je osnivač Republika Hrvatska ili Grad Zagreb“ i umjesto toga je navedeno:

„a obavljaju djelatnost na području grada Zagreba, u dijelu obavljanja javnih ovlasti“. U članku 3. stavku 2. podstavku 2. brisane su riječi: „a kojima je osnivač jedinica lokalne ili područne (regionalne) samouprave“ i umjesto toga navedeno: „a obavljaju djelatnost na području županije, u dijelu obavljanja javnih ovlasti“. Time se omogućava da upravni inspektori provode inspekcijski nadzor i nad svim pravnim osobama koje imaju javne ovlasti na području njihove mjesne nadležnosti, u dijelu obavljanja javnih ovlasti.

Pored navedenog, brisan je dio odredbe članka 40. stavka 1. Konačnog prijedloga zakona u kojem se propisuje obveza Vlade Republike Hrvatske da uskladi Uredbu o unutarnjem ustrojstvu Ministarstva uprave (Narodne novine, broj 20/17) s odredbama ovoga Zakona. S obzirom da se ne mijenja djelokrug rada državne upravne inspekcije, već se mijenja samo opseg poslova, cijeni se da nije nužno mijenjati uredbu o unutarnjem ustrojstvu Ministarstva uprave.

Također, u odnosu na Prijedlog zakona u tekstu Konačnog prijedloga zakona izvršene su manje nomotehničke dorade u članku 2. stavku 2. podstavku 2., članku 16. stavku 2. i članku 33. stavku 1.

VI. PRIJEDLOZI, PRIMJEDBE I MIŠLJENJA DANI NA PRIJEDLOG ZAKONA KOJE PREDLAGATELJ NIJE PRIHVATIO, TE RAZLOZI NEPRIHVATANJA

Sve upućene primjedbe i prijedlozi su razmotreni te je zaključeno da su u najvećem dijelu primjedbe i prijedlozi izvan opsega predmeta uređenja ovoga zakona, dok se određeni prijedlozi nisu mogli prihvatiti.

Razmotren je prijedlog iznesen u Izvješću Odbora za Ustav, Poslovnik i politički sustav i zastupnika Arsena Bauka da se ne mijenja odredba iz važećeg zakona u pogledu ovlaštene osobe za podnošenje optužnog prijedloga (sada čelnik tijela tj. ministar uprave) kako bi se izbjegla mogućnost stvaranja različite prakse postupanja. Zaključeno je da prijedlog nije prihvatljiv s obzirom na potrebu jačanja samostalnosti upravnog inspektora. Na isti način postupaju i druge inspekcijske službe. Prema odredbama važećeg Zakona o prigovoru na zapisnik (ako je prigovor neosnovan) odlučuje čelnik upravne inspekcije, odnosno čelnik tijela. Prema odredbama ovoga Zakona, upravni inspektor samostalno odlučuje o primjedbama na zapisnik, a čelnik nadziranog tijela ima mogućnost pred nadležnim upravnim sudom zatražiti ocjenu zakonitosti postupanja upravne inspekcije. S obzirom da su razlozi za podnošenje optužnog prijedloga za prekršaj propisani Zakonom u praksi ne bi trebalo biti nejednakog postupanja upravnih inspektora.

U raspravi u Hrvatskome saboru iznesene su određene primjedbe ili prijedlozi zastupnika i klubova zastupnika koje predlagatelj nije mogao prihvatiti jer je zaključeno da se u najvećem dijelu ne odnose na predmet uređenja ovoga zakona.

Iako se predlagatelj kroz raspravu očitovao o primjedbama vezanim za popunjavanje radnih mjesta upravnih inspektora u uredima državne uprave u županijama, ponovo se ističe da će radna mjesta biti popunjena prvenstveno preraspodjelom, a moguće novo zapošljavanje provodit će se sukladno planu prijma u državnu službu i u okviru osiguranih financijskih sredstava za zapošljavanje. Dodatno se navodi i činjenica da će, prema podacima iz Registra zaposlenih u javnom sektoru, na dan 31. prosinca 2017. godine prestati služba po sili zakona

zbog odlaska u mirovinu za 46 zaposlenih u uredima državne uprave, a tijekom 2018. godine za 62 zaposlena, što će otvoriti prostor i za zapošljavanje inspektora. Sukladno Odluci o zabrani novog zapošljavanja državnih službenika i namještenika u tijelima državne uprave te stručnim službama i uredima Vlade Republike Hrvatske, zapošljavanje je dozvoljeno prema klauzuli 2 za 1 (uz uvjet da su osigurana financijska sredstva za novo zapošljavanje).

U raspravi u Hrvatskome saboru zastupnik Tomislav Panenić ukazao je na proturječnost odredbe Prijedloga zakona koja propisuje ovlast upravne inspekcije za provođenje nadzora nad primjenom propisa o pečatima i žigovima s grbom Republike Hrvatske i Zaključka Vlade Republike Hrvatske od 4. svibnja 2016. godine, prema kojem treba ukinuti pečate.

Navedenim Zaključkom Vlade Republike Hrvatske, u svrhu provedbe reformske mjere ukidanja upotrebe pečata iz cilja 4.2. "Lakši uvjeti poslovanja i bolja investicijska klima", reformskog područja "Smanjenje administrativnog opterećenja i troškova poslovanja poduzeća" iz Nacionalnog programa reformi 2016., zadužena su središnja tijela državne uprave da analiziraju propise iz svoje nadležnosti, u dijelu u kojem se ti propisi odnose na obvezu upotrebe pečata pravnih i fizičkih osoba koje obavljaju registriranu profitnu i/ili neprofitnu djelatnost i to u upravnim, sudskim i drugim postupcima, poslovnoj komunikaciji i drugim radnjama koje te osobe provode. Slijedom toga, utvrđena je obveza izrade odgovarajuće izmjene propisa kojima će se ukinuti obveza upotrebe pečata od strane pravnih i fizičkih osoba, a ne državnih tijela, tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave i pravnih osoba koje imaju javne ovlasti.

Vezano za komentare zastupnika Mire Bulja da se ovim Prijedlogom zakona jačaju ovlasti izvršne vlasti preko ureda državne uprave i centraliziraju poslovi, a slabe jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, ukazuje se da se ne radi o novim poslovima državne uprave kojima se jača izvršna vlast već se radi o drugačijoj organizaciji obavljanja poslova državne uprave.